

Sygn. akt I Cz 88/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Nowaczyński (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Zientara

SO Arkadiusz Kuta

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko dłużnikowi Z. B.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia wierzyciela

na zarządzenie Przewodniczącego w I Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 25 stycznia 2013r., sygn. akt I Co 2664/12

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 25 stycznia 2013r. Przewodniczący zwrócił wniosek o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w związku z przejściem uprawnień. W uzasadnieniu wskazano, że pomimo wezwania wierzyciel w określonym terminie nie złożył oryginału tytułu wykonawczego, co było niezbędne aby połączyć go trwale z postanowieniem sądu w sprawie nadania klauzuli wykonalności na rzecz nowego wierzyciela. Niedokonanie tej czynności powodowałoby, że w obrocie prawnym pozostawałyby dwa tytuły wykonawcze i na ich podstawie egzekucję przeciwko dłużnikowi mógłby prowadzić tak poprzedni wierzyciel, jak i wnioskodawca. Taki sam skutek wystąpiłby w razie wydania odpisu tytułu egzekucyjnego i zamieszczenia na nim wypisu z sentencji postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności. Tymczasem ustawodawca w art. 793 k.p.c. przewidział wydanie dalszych tytułów wykonawczych tylko w ściśle określonych przypadkach, a więc uwzględnienie wniosku prowadziłoby do obejścia tego przepisu. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazano przepis art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe zarządzenie wierzyciel (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła o jego uchylenie i zasądzenie od dłużnika kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzuciła rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 130 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki skutkujące zwrotem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności oraz art. 788 § 1 k.p.c. poprzez jego błędną interpretację i przyjęcie, że dla rozstrzygnięcia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności niezbędne jest przedłożenie tytułu wykonawczego. W uzasadnieniu wskazano, że nie było podstaw do wzywania wierzyciela do uzupełnienia braku formalnego wniosku, gdyż niezłożenie odpisu tytułu egzekucyjnego

nie uniemożliwia rozpoznania wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w trybie art. 788 § 1 k.p.c. Dołączenia takiego dokumentu nie przewidują przepisy postępowania, nie mówiąc o tym, że wierzyciel nie był w stanie wykonać zobowiązania, gdyż nie był stroną postępowania merytorycznego, ani nie jest stroną prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Wobec tego zaskarżone zarządzenie w rezultacie prowadzi do uzależnienia możliwości uzyskania przez wierzyciela klauzuli wykonalności od spełnienia dodatkowych, pozaustawowych wymogów, co w sposób oczywisty narusza przepis art. 788 k.p.c. Dodatkowo podniesiono, że takie stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowym.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zażalenie wierzyciela zasługiwało na uwzględnienie.

Wierzyciel wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu – orzeczeniu Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 25 lutego 2008r. w sprawie VII Nc 134/08 – w związku z przejściem uprawnień będącego następstwem zawarcia umowy przelewu wierzytelności, wskazując jako podstawę prawną wniosku przepis art. 788 § 1 k.p.c. Zasady postępowania w sprawach o nadanie klauzuli wykonalności regulują przepisy kodeksu postępowania cywilnego, w szczególności art. 781–786 k.p.c. Nie określają one warunków, jakim powinien odpowiadać wniosek, w tym nie zawierają ogólnego wymogu dołączenia do takiego wniosku tytułu egzekucyjnego, któremu ma być nadana klauzula wykonalności. W związku z tym, zgodnie z art. 13 § 2 k.p.c., w zakresie wymogów formalnych wniosku należy stosować ogólne przepisy kodeksu postępowania cywilnego o pismach procesowych, w tym art. 125-130 k.p.c. oraz art. 187 k.p.c. Tymczasem żaden z powoływanych przepisów nie zawiera wymogu załączenia do pisma wszczynającego postępowanie w sprawie dokumentu, nawet mającego istotne znaczenie dla rozpoznania sprawy. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 24 października 2001r. (III CZP 53/01, system informacji prawnej LEX nr 49107) konieczność załączenia do wniosku o nadanie tytułowi klauzuli wykonalności – w analizowanej sprawie bankowego tytułu egzekucyjnego – jest określonym w art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c. warunkiem wynikającym z konieczności poparcia takiego wniosku dowodem z tego właśnie dokumentu. Niedołączenie takiego tytułu do wniosku nie uniemożliwia nadania mu prawidłowego biegu, a zatem taki brak nie może być usunięty w sposób i ze skutkiem przewidzianym w art. 130 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Może natomiast doprowadzić ostatecznie do oddalenia wniosku, jeśli nie zostanie złożony.

Podzielając powyższe stanowisko i przenosząc je na grunt przedmiotowej sprawy należało więc zauważyć, że skoro powoływane powyżej przepisy prawa procesowego nie zawierają wymogu dołączenia do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułu egzekucyjnego (czy tytułu wykonawczego wobec prowadzenia egzekucji sądowej), to wymóg ten nie może być uznany za warunek formalny wniosku w rozumieniu art. 130 § 1 i 2 k.p.c., gdyż przepis ten ma zastosowanie tylko wtedy, gdy wskutek niezachowania warunków formalnych pismo nie może otrzymać prawidłowego biegu. Prawidłowość takiej wykładni potwierdza choćby przepis art. 914 § 2 k.p.c., gdzie ustawodawca nakłada na wierzyciela obowiązek dołączenia do wniosku o wyjawienie majątku określonych dokumentów, w tym tytułu wykonawczego, traktując ich niedołączenie właśnie jako brak formalny wniosku.

W takiej sytuacji wzywanie wierzyciela do złożenia oryginału tytułu wykonawczego nie znajdowało podstawy prawnej, a skoro tak, to i nie było podstaw do wydawania przez Przewodniczącego zarządzenia o zwrocie wniosku. Zresztą, jak trafnie zarzucono w zażaleniu, strony nie można obciążać obowiązkiem niemożliwym do realizacji, skoro w przedmiotowej sprawie prowadzona jest egzekucja sądowa na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego na rzecz poprzedniego wierzyciela (cedenta wierzytelności) i oczywistym jest, że komornik nie wyda mu tytułu z akt sprawy. Ponadto w odpowiedzi na zobowiązanie wierzyciel wniósł o dołączenie odpisu tytułu egzekucyjnego z akt sprawy VII Nc 134/08 oraz zamieszczenie na nim wypisu z sentencji postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, co również nie pozwalało na podejmowanie czynności o zwrocie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności.

Sąd Okręgowy wskazuje również, że nietrafne są argumenty podniesione na uzasadnienie wydanego zarządzenia. Powoływany przepis art. 793 k.p.c. w ogóle nie dotyczy przedmiotowej sprawy, gdyż nie chodzi o wydanie dalszego, oznaczonego kolejnym numerem, tytułu wykonawczego. Może też się zdarzyć, że w obrocie prawnym formalnie

pozostają dwa tytuły wykonawcze, ale przecież w takiej sytuacji powinno dojść do umorzenia egzekucji prowadzonej na wniosek „poprzedniego” wierzyciela, na podstawie art. 825 pkt 3 k.p.c.

Z przedstawionych względów należało orzec jak w postanowieniu na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.